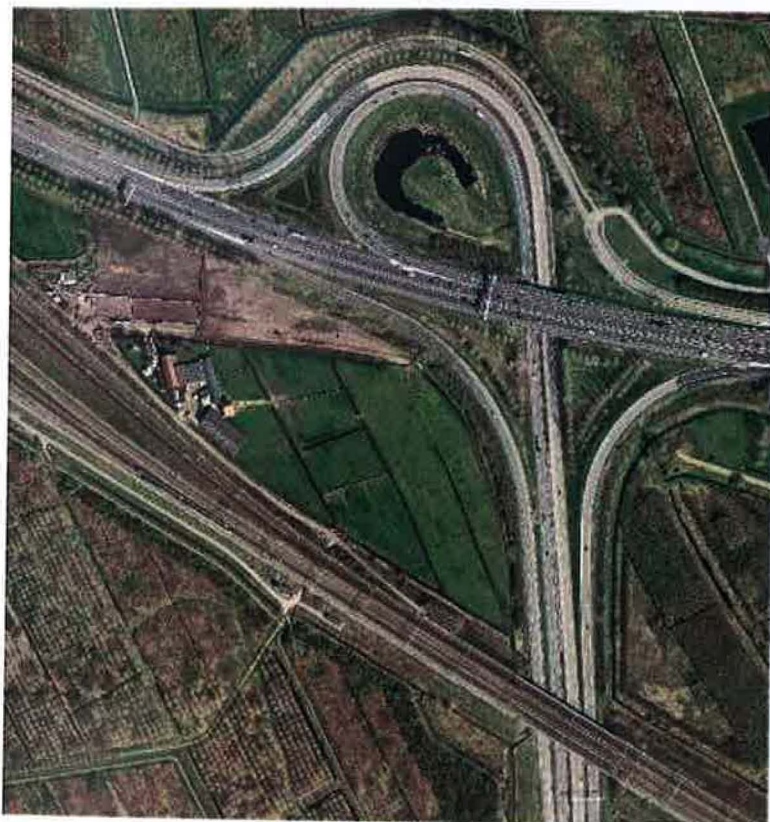

1627-73

Natuurtoets oostelijke ontsluiting IJburg derde fase (Boogviaduct)

X Gemeente Amsterdam
X Dienst Ruimtelijke Ordening
X Planteam Openbare Ruimte, Groen en Stadsecologie
Januari 2008

Bijlage bij MER IJburg 2^e fase en OOIJ

Nr 23

Inhoud

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Doel en vraagstelling	5
4. Afbakening	5
5. Kaders	6
6. Beschrijving van het gebied	10
7. Inventarisatie	11
8. Effecten van het plan op de aanwezige flora en fauna	13
9. Ontheffing, compensatie en mitigatie	14
10. Conclusies	17

1. Samenvatting

De Oostelijke Ontsluitingsweg van IJburg sluit over de Diemervijfhoek, via een brug over het Amsterdam-Rijnkanaal, aan op de A1 via de Afrit Diemen en de A9 via het Knooppunt Diemen. Deze natuurtoets betreft de zogenaamde derde fase van de Oostelijke Ontsluiting IJburg: het boogviaduct over de A1 en de aansluiting op de A9.

Als gevolg van de AMvB van 23 februari 2005 moet voor de volgende soorten ontheffing aangevraagd worden van de Flora- en faunawet:

- de ringslang (Matrix matrix, tabel 3 AMvB) en de
- kleine modderkruiper (Cobitis taenia, tabel 2 AMvB).

De taluds van de snelweg en de spoorlijn zijn geschikte leefgebieden van de ringslang. Het Inrichtingsplan voor de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg voorziet in op de ringslang toegespitste inrichting en beheer van de taluds. Hierdoor zal het duurzaam voortbestaan van de ringslangpopulatie in en rond het plangebied niet bedreigd worden. De verwachting is dan ook dat een ontheffing Flora- en faunawet voor de ringslang verkregen wordt.

Ook het duurzaam voortbestaan van de populatie kleine modderkruipers loopt geen gevaar. Door het dempen van sloten zorgvuldig uit te voeren en vervangend water aan te bieden, kan de schade aan de soort beperkt blijven.

2. Inleiding

Deze natuurtoets betreft de derde fase van de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg: het boogviaduct over de A1 vanaf de Diempolderweg en de verbinding naar de A9 ten zuiden van de A1. De start van de derde fase, het boogviaduct, is in 2010. Na voltooiing kan in 2013 het boogviaduct in gebruik genomen worden, waarmee een directe aansluiting vanaf de A9 naar de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg een feit zal zijn¹.

De natuurtoets is opgesteld om te kunnen beoordelen of een ontheffing Flora- en faunawet nodig zal zijn, als onderbouwing voor de ter plekke benodigde herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Diemen en ten behoeve van de paragraaf Natuur in de MER IJburg 2^e fase en Oostelijke Ontsluiting IJburg.

In december 2003 is voor het zuidwestelijk van het Amsterdam-Rijnkanaal gelegen deel van de weg een natuurtoets gemaakt. In december 2004 is voor het Noordoostelijke deel een toets gemaakt. Beide toetsen zijn in juni 2006 geactualiseerd. Voor de werkzaamheden aan het deel van de weg ten Noordoosten van het Amsterdam-Rijnkanaal is ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd. Deze is op 16 maart 2005 verkregen voor de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8 van de Flora- en faunawet voor moeraswespenorchis, rietorchis, voor de artikelen 10 en 11 voor de ringslang en voor de artikelen 9, 10 en 11 voor de kleine modderkruiper. Tevens zijn voor het tracé tussen A1 en de A9 (via het zogenaamde boogviaduct) en voor de verbreding van de Weteringweg natuurtoetsen opgesteld.

¹ Het streven is om tijdens de tweede fase ook de aansluiting vanaf de A9 náár de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg te realiseren. Dit kan op een relatief eenvoudige wijze, in tegenstelling tot de aansluiting van de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg naar de A9, waarvoor in de derde fase het boogviaduct gerealiseerd zal worden.

3. Doel en vraagstelling

Deze natuurtoets is opgesteld om te kunnen beoordelen of een ontheffing Flora- en faunawet nodig is, als onderbouwing voor de vijfde partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Diemen die voor het plangebied moet worden opgesteld, en ten behoeve van het onderdeel Natuur in de MER IJburg 2^e fase en Oostelijke Ontsluiting IJburg.

Gebaseerd op een inventarisatie van de in het gebied en directe omgeving voorkomende beschermde soorten in relatie tot hun biotoop is er een analyse van de mogelijke effecten van de uitvoering van het project op beschermde soorten en hun leefgebied gemaakt en volgt er een advies over het al dan niet aanvragen van een ontheffing op de Flora- en faunawet voor de voorgenomen ingrepen, met bijbehorende mitigerende en compenserende maatregelen.

4. Afbakening

Deze natuurtoets beperkt zich tot de consequenties van de ingreep voor de Flora- en faunawet in het plangebied van het boogviaduct van de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg over de A1 en de aansluiting op de A9 en de aansluiting van het fietspad op het bestaande tunneltje richting Diemerbos.

Ligging van het plangebied

5. Kaders

Wettelijk kader

Gebiedsbescherming - Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000

Vogelrichtlijngebieden in de nabijheid zijn: het Naardermeer en vooral het IJmeer. Het Plangebied bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszone (SBZ). De SBZ is gericht op een specifiek aantal watervogels, die hun rustgebieden op het water hebben.

Soortbescherming

Uit de Flora- en faunawet kunnen we de voor dit advies relevante artikelen als volgt samenvatten: Artikel 2 behandelt de algemene, voor iedereen geldende zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Lid 2 stelt dat handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat men de nadelige gevolgen voor de natuur kan weten of vermoeden, voorkomen moeten worden. Voor zover die gevolgen niet voorkomen kunnen worden moeten de effecten van die handelingen worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Artikelen 8 tot en met 13 zijn verbodsbepalingen waarin de mogelijk nadelige handelingen worden genoemd met betrekking tot planten en dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Het betreft zowel evident nadelige handelingen, zoals doden of vernielen van nesten, als indirect nadelige handelingen, zoals aantasting van de leefomstandigheden, verstoring of verontrusting.

Par. 1 Bepalingen betreffende planten op hun groeiplaats

art. 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Par. 2 Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving

art. 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

art. 10 Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.

art. 11 Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

art. 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

art. 13 Het is verboden planten of producten van planten, of dieren (...) behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort (...) te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren (...) of onder zich te hebben.

Artikel 75 gaat over de mogelijkheden van vrijstelling of ontheffing. Vrijstelling of ontheffing van de verbodsbepalingen kan op verschillende grond worden verleend. De beoordeling van de aanvraag vindt plaats op grond van:

- De zorgvuldigheid waarmee de aanvrager van de ontheffing het behoud van de beschermde soorten heeft afgewogen tijdens de planvorming.
- De beschermingsstatus van de soort.

Voor een ontheffingaanvraag voor de soorten uit tabel 3 en voor vogels is een uitgebreide toets nodig. Deze bevat de volgende drie criteria:

1. er is geen andere bevredigende oplossing;
2. er is een dwingende reden van groot openbaar belang
3. doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;

Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling wordt ook getoetst op het criterium:

- de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van 'zorgvuldig handelen'.

Ontheffing kan voor een periode van vijf jaar worden aangevraagd.

Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden die betrekking hebben op mitigerende maatregelen of compensatie.

De AMvB onderscheidt drie beschermingsregimes en niet beschermde soorten. Voor vogels geldt een apart regiem. Dit betekent het volgende:

Tabel 1	Algemene soorten	Een ontheffingsaanvraag is niet nodig bij bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 2	Overige soorten (inclusief alle vogels)	Een ontheffingsaanvraag is niet nodig bij bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen, mits er voor de uitgevoerde activiteiten een gedragscode is afgesproken met het Ministerie van LNV
Tabel 3	Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn/Bijlage 1 AMvB	Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode.
Vogels		Voor vogels geldt een afzonderlijk beschermingsregiem. Gedurende de broedtijd zijn nesten beschermd. Voor enkele soorten geldt het nest als een vaste verblijfplaats, dit is ook buiten het broedseizoen beschermd.

Bestendig beheer en onderhoud wil zeggen, dat de activiteiten bestaan uit de **voortzetting** van een praktijk die is gericht op behoud van de bestaande situatie.

Beleidskader

PEHS

Het plangebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Provincie heeft de EHS verder uitgewerkt tot PEHS. Dit gebied is door de provincie als 'CULTUUR NATUUR' gedefinieerd: agrarisch gebied met bijzondere natuurwaarden en kleine natuurreservaten, landgoederen en recreatiegebieden. Het gebied dat door het boogviaduct doorsneden wordt is daarvan een onderdeel. Door de aanleg van dit deel van de Oostelijke ontsluitingsweg gaat oppervlakte van de EHS verloren. Hoewel de EHS ter plekke van het plangebied al behoorlijk versnipperd is, wordt de kwaliteit van het gebied door versnippering en verstoring wel verder aangetast. Er zijn regels om dit verlies te compenseren.

- EHS-land
- EHS-water
- Waldevogelgebied
- Ecologische Verbindingszone

EHS in de omgeving van het plangebied (Provincie Noord-Holland 2007)

De Nota Ruimte, in werking getreden op 27 februari 2006, zegt het volgende over de Ecologische Hoofdstructuur en compensatie: 'Wanneer een ingreep onvermijdelijk blijkt, dan is in dat geval de initiatiefnemer van het plan (...) verantwoordelijk voor realisatie van mitigerende maatregelen om de nadelige effecten weg te nemen of te of te ondervangen en waar dit niet volstaat, de resterende effecten te compenseren. Het bevoegd gezag dat verantwoordelijk is voor het opleggen van compensatieverplichtingen ziet er op toe dat de initiatiefnemer daadwerkelijk compenseert. Aan compensatie worden de volgende voorwaarden gesteld:

- geen netto-verlies aan waarde, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang;
- compensatie aansluitend of nabij het gebied, onder de voorwaarde dat een duurzame situatie ontstaat. (...)
- Indien fysieke compensatie aansluitend of nabij het gebied onmogelijk is, door compensatie door de realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden, dan wel door fysieke compensatie verder weg van het aangetaste gebied;

- indien zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden redelijkerwijs onmogelijk is, wordt financiële compensatie geboden. Deze wordt in het door rijk en provincies beheerde Nationale Groenfonds gestort, maar blijft gelabeld aan de betrokken ingreep;
- het tijdstip van het besluit over de ingreep is ook het tijdstip waarop besloten wordt over de aard, wijze en het tijdstip van mitigatie en compensatie;
- (..)

Soorten van de Rode lijsten

Eens per tien jaar worden er Rode lijsten opgesteld. Hierop komen soorten die om verschillende redenen sterk achteruitgaan. Voor het Ministerie van LNV zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Het Ministerie stimuleert dat bij bescherming en beheer van gebieden rekening wordt gehouden met de rode-lijst-soorten, en dat zo nodig en zo mogelijk aanvullende soortgerichte maatregelen zullen worden genomen. Bij de soorten in de bijlage is de codering van de Rode lijst opgenomen.

6. Beschrijving van het gebied

Algemeen

De omgeving van het onderzoeksgebied wordt doorsneden door verschillende soorten infrastructuur: het Amsterdam-Rijnkanaal, de snelwegen A1 en A9 en een spoorlijn. Deze opdeling veroorzaakt versnippering van het landschap en daardoor isolatie van de verschillende populaties in de deelgebieden. Het onderzoeksgebied bestaat uit snippers landschap tussen spoorlijn en snelwegen. De smalle strook tussen spoorlijn en snelweg is in gebruik als manege. Het weiland wordt intensief door paarden begrazen. Ringslangen maken gebruik van de taluds, vooral die van de spoorlijn. Langs de A9 loopt onder het spoor een slootje, onder de A9 is geen natte verbinding.

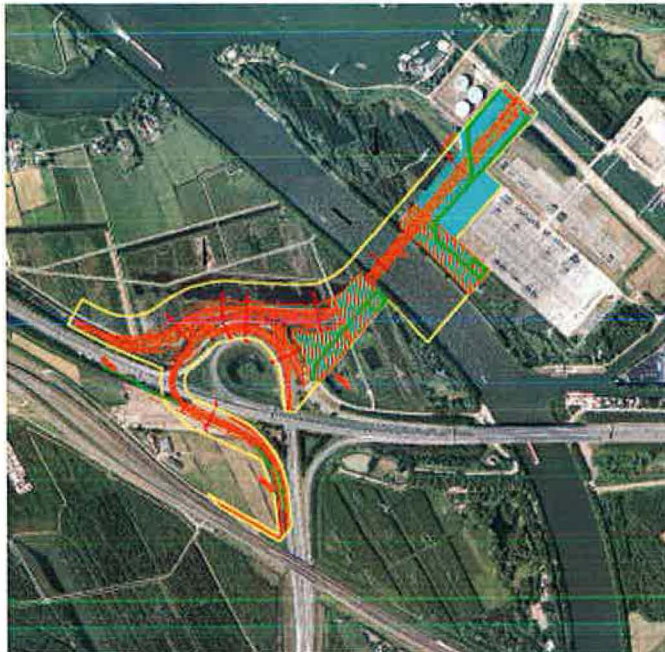
Ecologische verbindingen

Langs de taluds van snelweg en vooral die van de spoorlijn kunnen grondgebonden dieren en ringslangen zich verplaatsen.

Natuurdoeltypen en doelsoorten

De commissie MER (Richtlijnen) heeft expliciet verzocht om in de MER voor gebieden die in de PEHS liggen de effecten op de doelsoorten en natuurdoeltypen te beschrijven. In dit gebied kan het natuurdoeltype worden omschreven als 'grasland'. De voor dit gebied relevante doelsoorten voor deze natuurdoeltype zijn:

Natuurdoeltype	Doelsoorten
grasland	Noordse woelmuis, waterspitsmuis, grauwe gans, grutto, slobbeend, tureluur, visdief, watersnip en wintertaling

Tracé oostelijke ontsluiting inclusief tijdelijk werkterrein

7. Inventarisatie

Voor de natuurtoets is gebruik gemaakt van actuele flora- en faunagegevens uit de Ecologische Atlas van Amsterdam en kennis van de locatie. Voor de Ecologische Atlas worden er het hele seizoen waarnemingen verricht. Soorten van het Amsterdamse soortenbeleid hebben hierbij prioriteit. Hieronder vallen alle door de Flora- en faunawet beschermde soorten, die in Amsterdam en omgeving voorkomen. Extra aandacht wordt geschonken aan het voorkomen van soorten van tabel 3 AMvB: ringslang, Noordse woelmuis, waterspitsmuis en rugstreeppad. Met behulp van recente waarnemingen uit veldbezoeken in 2005, 2006 en 2007, bestaande gegevens, de aanwezige biotopen en bereikbaarheid via ecologische verbindingen is de conclusie getrokken dat er met de volgende door de Flora- en faunawet beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied rekening dient te worden gehouden:

(De letters in de laatste kolommen betekenen het volgende: H & V, de soort wordt beschermd door Habitat- of Vogelrichtlijn (met bijlage). AMvB, de soort is beschermd door de Flora- en faunawet en het nummer geeft het beschermingsregiem aan 1=algemeen, 2=overig, 3= strikt bescherm , v=vogels; In de laatste kolom een code voor het voorkomen van de soort in en rond Amsterdam: zzz uiterst zeldzaam; zz zeer zeldzaam; z zeldzaam; a algemeen; aa zeer algemeen)

		H & V	Tabel AMvB	Rode lijst	Voorkomen Amsterdam
Zoogdieren					
Mol	Talpa europaea		1		aa
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus		1		aa
Huisspitsmuis	Crocidura russula		1		a
Haas	Lepus europaeus		1		Aa
Konijn	Oryctolagus cuniculus		1		aa
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus		1		z
Veldmuis	Microtus arvalis		1		aa
Woelrat	Arvicola terrestris		1		aa
Bosmuis	Apodemus sylvaticus		1		aa
Wezel	Mustela nivalis		1		a
Vos	Vulpes vulpes		1		aa
Broedvogels					
Wilde Eend	Anas platyrhynchos		V		aa
Fazant	Phasianus colchicus		V		aa
Boerenzwaluw	Hirundo rustica		V	Ge	a
Waterhoen	Gallinula chloropus		V		aa
Meerkoet	Fulica atra		V		aa
Kievit	Vanellus vanellus		V		a
Houtduif	Columba palumbus		V		aa
Winterkoning	Troglodytes troglodytes		V		aa
Heggenmus	Prunella modularis		V		aa
Roodborst	Erithacus rubecula		V		a
	Acrocephalus				
Rietzanger	schoenobaenus		V		z
Merel	Turdus merula		V		aa
Zanglijster	Turdus philomelos		V		aa
Bosrietzanger	Acrocephalus palustris		V		a

		H & V	Tabel AMvB	Rode lijst	Voorkomen Amsterdam
Kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		V		aa
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>		V		a
Tuinfluitier	<i>Sylvia borin</i>		V		aa
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>		V		aa
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>		V		aa
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>		V		aa
Koolmees	<i>Parus major</i>		V		aa
Ekster	<i>Pica pica</i>		V		aa
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone corone</i>		V		aa
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>		V	Ge	aa
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>		V		a
Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>		V		a
Reptielen/amfibieën					
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>		3	Kw	z
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>		1		aa
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>		1		aa
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		1		aa
Groene kikker complex	<i>Rana esculenta</i> (synklepton)		1		aa
Vissen					
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	H2	2		zz

In het gebied komt één soort voor van tabel 3, de strikt beschermde soorten, dit is de ringslang. Voor deze soort is bij ruimtelijke ingrepen een ontheffing nodig, indien de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden.

De rugstreepad is niet in de directe nabijheid van het plangebied waargenomen, maar wel op enige afstand (Diempark, rand Amsterdam ZO en Bloemendalerpolder). De rugstreepad is echter een zeer mobiele soort, zodat niet kan worden uitgesloten dat deze het plangebied – wanneer daar tijdens werkzaamheden zijn ideale biotoop wordt gecreëerd – kan bereiken.

In de paragraaf 'risicobeperkende maatregelen' worden aanbevelingen gedaan om de komst van de rugstreepad tijdens de werkzaamheden te ontmoedigen. Ook de rugstreepad staat in tabel 3.

De waterspitsmuis is aan de zuidwestelijke kant van het Amsterdam-Rijnkanaal nooit gevangen. Alhoewel het biotoop geschikt lijkt, wordt verondersteld dat hij niet aan deze kant van het kanaal voorkomt. Deze soort is niet zo mobiel. De kans dat hij het kanaal oversteekt is gering.

Voor de soorten die vallen onder tabel 2 en 3 is een ontheffing vereist.

Beschermde flora is niet aangetroffen. De beweiding door paarden is daarvoor te intensief.

Er zijn geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen of gebouwen.

Dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger kunnen wel foeragerend worden verwacht.

8. Effecten van het plan op de aanwezige flora en fauna

Het tracé

Het tracé ligt in een versnipperd gebied tussen snelwegen en spoorlijn. Op de taluds van de snelweg en langs het fietspad komen bomen..

De uitvoering van de werkzaamheden

Door de uitvoering van de werkzaamheden zal het leefgebied van een aantal soorten tijdelijk worden aangetast of vernietigd. De werkzaamheden brengen verstoring of verontrusting met zich mee in de directe omgeving. Voorafgaand aan de inrichtingsactiviteiten zullen bij de uitvoering van het plan grondwerken worden verricht, die voor een verstoring in het gebied zullen zorgen.

Bij het dempen van stukken sloot gaat een klein deel van het leefgebied van de kleine modderkruiper verloren. Voor de aanleg van het fietspad hoeven maar kleine stukjes sloot te worden gedempt, er blijft voldoende leefgebied over, zodat het duurzaam voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Het dempen van stukken sloot kan zo plaatsvinden dat de populatie niet wordt geschaad.

Ook op een deel van het snelwegtalud, dat nu leefgebied voor de ringslang kan zijn worden werkzaamheden verricht.

Effecten op de ecologische verbindingen

Het boogviaduct heeft geen negatieve invloed op de bestaande ecologische verbindingen.

Effecten op de omgeving

In de omgeving bevinden zich de Vogelrichtlijngebieden IJmeer en het Naardermeer. De afstand tot deze gebieden Naardermeer is voldoende groot om te concluderen, dat de aanleg van de ontsluitingsweg niet van invloed is op deze gebieden.

Effecten op beschermde (tabel 2 & 3) en rode-lijst-soorten

De effecten op foeragerende vleermuizen zijn naar verwachting gering. De begroeiing op het talud blijft op dezelfde wijze aantrekkelijk als gebied om insecten te vangen.

De huismussenpopulatie en de boerenzwaluwen bevinden zich rond en in de opstallen van de manege, de aanleg van de infrastructuur heeft hierop geen effect.

Het leefgebied van de ringslang bevindt zich nu vooral op het spoorwegtalud, de aanleg van boogviaduct en fietspad zullen geen effect hebben op de ringslang.

Door demping van kleine stukjes sloot neemt het leefgebied van de kleine modderkruiper iets af. Ten opzicht van het totale leefgebied in de omgeving is het effect gering.

Effecten op doelsoorten (Natuurdoeltype grasland)

Het natuurdoeltype voor het weiland tussen spoorlijn en snelweg is grasland. Het is een relatief kleine snipper grasland, die nu intensief gebruikt wordt door de manege. Weidevogels (grutto, tureluur, Kievit, slobbeend en scholekster) broeden er nu niet, de oorzaak is de intensieve begrazing door paarden.

Doelsoorten zijn: onder andere Noordse woelmuis, waterspitsmuis, grauwe gans, grutto, slobbeend, tureluur, visdief, watersnip en wintertaling.

Effecten door geluidhinder of licht op doelsoorten zijn er dan ook niet. Mocht deze snipper op termijn op een andere wijze beheerd gaan worden, dan zullen tureluur, Kievit en scholekster er kunnen broeden.

Door de aanwezigheid van het fietspad blijven de meer storingsgevoelige weidevogels (grutto) het terrein mijden.

9. Ontheffing, compensatie en mitigatie

Consequenties gebiedsbescherming

In de nabije omgeving bevinden zich de Vogelrichtlijngebieden IJmeer en het Naardermeer. Gezien de afstand kan worden geconcludeerd, dat het boogviaduct niet van invloed is op deze Vogelrichtlijngebieden.

Consequenties Flora- en faunawet

Ontheffing

Geconcludeerd kan worden dat er voor het deel van het tracé van de Oostelijke ontsluitingsweg IJburg vanaf de A1 naar de A9 ontheffing dient te worden aangevraagd voor de ringslang en voor de kleine modderkruiper voor de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet. Door het toepassen van een zorgvuldige planning en het toepassen van mitigerende maatregelen kan de schade aan strikt beschermde en andere soorten beperkt blijven. Hierbij moet vooral de broedtijd van de vogels en de voortplantingstijd van amfibieën in acht worden genomen. Ontheffing kan alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden zelf worden aangevraagd, dus niet voor het bestemmingsplan. Voor het verwerken van de ontheffingsaanvraag moet op drie tot zes maanden worden gerekend. Geadviseerd wordt om voor de ontheffingsaanvraag deze natuurtoets te actualiseren. De ringslang is een strikt beschermde soort. Bij de ontheffingsaanvraag zal dan ook moeten worden aangegeven, dat er geen alternatieven zijn, die minder schade aan het leefgebied van de ringslang aanrichten of indien er wel alternatieven zijn, waarom deze dan niet zijn gekozen.

Compensatie

Gezien vanuit de Flora- en faunawet zijn er geen compenserende maatregelen nodig. Het duurzaam voortbestaan van een populatie van één van deze soorten wordt door de plannen niet bedreigd. De ringslangpopulatie in deze omgeving is echter kwetsbaar, door diverse ingrepen komt deze onder druk te staan. Het behouden en verbeteren van het leefgebied en ecologische verbindingen voor deze soort is daarom belangrijk.

Voorzorgs- en risicobeperkende maatregelen

Vanuit de zorgplicht die de Flora- en faunawet oplegt, moeten de negatieve gevolgen van de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk worden verzacht (mitigerende maatregelen). Door bij de planning rekening te houden met winterrust en broedtijd kan de schade aan beschermde en niet-beschermde soorten worden beperkt. Deze mitigerende maatregelen zullen aan de planning worden gekoppeld en te zijner tijd deel uitmaken van de ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet.

- Uitvoeren werkzaamheden in relatie tot de ringslang
Een deel van het werkgebied wordt gebruikt als leefgebied voor ringslangen. Er moet voor worden gezorgd dat dit gedeelte van het terrein in de winter kaal gemaaid is. De slangen zullen dan uit dit gebied wegblijven.
- Uitvoeren werkzaamheden in relatie tot broedvogels.
In de vogelbroedtijd (ongeveer van 15 maart tot 15 augustus afhankelijk van soort en weersomstandigheden) moet rekening worden gehouden met alle in het gebied broedende vogels en hun rustplaatsen.

Tijdens de werkzaamheden ontstaan nieuwe biotopen, die nieuwe broedvogels zullen aantrekken. Veldcontrole voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden kan uitsluitel geven. Broedgevallen tijdens de werkzaamheden moeten worden beschermd.

- Uitvoeren grondwerkzaamheden in relatie tot zoogdieren.

Voer, indien mogelijk, de grondwerkzaamheden uit in de nazomer, maar in ieder geval buiten de voortplantingstijd van de in het gebied voorkomende beschermde zoogdieren (dus niet in de periode april t/m juli). Bij uitvoering moeten deze zich, zover redelijkerwijs mogelijk, kunnen verplaatsen buiten het bereik van de machines. Voer de werkzaamheden vanaf één kant uit en zorg ook hier voor vluchtroutes in de vorm van gekapt hout. Indien er in het voorjaar en zomer werkzaamheden zijn gepland, wordt geadviseerd om het terrein kaal te houden.

- Uitvoeren werkzaamheden aan binnendijkse waterlopen in relatie tot amfibieën en vissen.

Voor de amfibieën en vissen in de sloten zijn er in de directe omgeving alternatieve plekken. Dempen van de sloten vanuit één richting is noodzakelijk, zodat vissen en amfibieën kunnen vluchten. Werkzaamheden aan waterlopen en oevers, zoals dempen, baggeren en het maaien van natte ruigte, worden bij voorkeur in oktober uitgevoerd en zeker niet na maart. De amfibieën zijn in oktober het minst kwetsbaar en nog niet in winterslaap en hebben dan de beste kansen om te overleven.

- Uitvoeren werkzaamheden in relatie tot beschermde soorten in de omgeving van het boogviaduct

Tijdens de werkzaamheden wordt de ideale biotoop voor rugstreeppadden gecreëerd: zandige terreinen met stilstaand water. De kans op de komst van de rugstreeppad in het plangebied kan worden verkleind door geen poeltjes, die als voortplantingswater kunnen worden gebruikt, te laten ontstaan.

Consequenties PEHS

Door de aanleg van het boogviaduct en fietspad gaat er een stukje PEHS verloren. In de directe omgeving behoort alles al tot de EHS. De mogelijkheid om het verlies aan ruimtebeslag door aankoop van terrein in de directe omgeving te compenseren is er dus niet. Wel is kwalitatieve compensatie mogelijk. Voor compensatie wordt aangesloten bij het compensatieplan voor de aanleg van de Oostelijke Ontsluitingsweg.

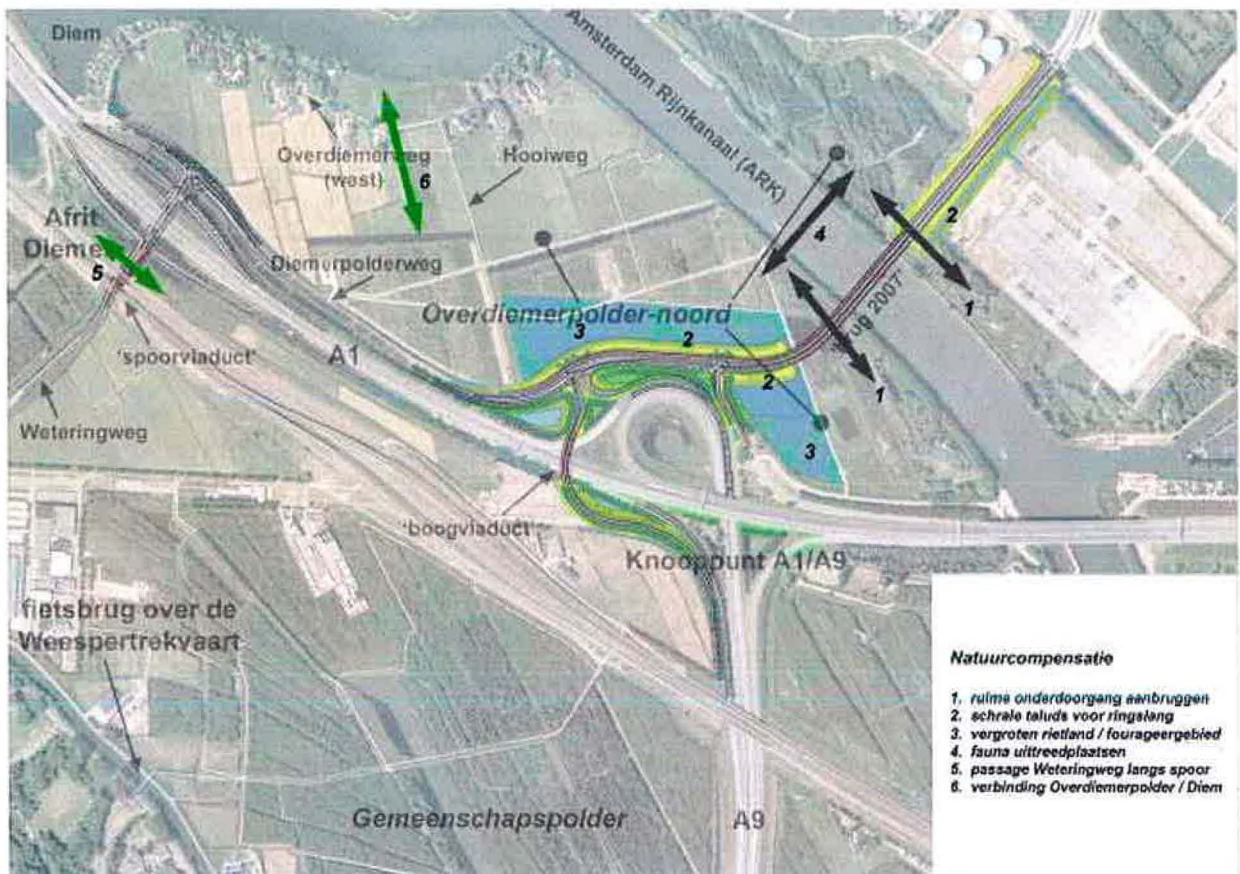
Compensatie PEHS

De aanleg van een 'natte ecologische verbinding' tussen de moerasstrook in het plangebied en de Diemen is een mogelijkheid voor kwalitatieve compensatie. De Diemen maken deel uit van de Natuurboog, de ecologische verbindingszone tussen polder De Ronde Hoep en het IJmeer. Door de aanleg van deze verbinding kunnen aan oevers gebonden diersoorten zich beter van het ene kerngebied naar het andere verplaatsen. Een goede natte verbinding tussen de rietzone in het plangebied ontbreekt (nog), alhoewel de afstand relatief kort is.

Er wordt door het stadsdeel Zeeburg gewerkt aan een ecologische verbinding langs de Diemerzeedijk naar het Zeeburgereiland. Zo ontstaat er in de Diemerscheg een netwerk aan ecologische verbindingen, waarbij de voorgestelde verbinding goed aansluit.

Andere compenserende maatregelen betreffen ook het in stand houden of verbeteren van de ecologische verbindingen. Het gaat om de aanleg van een 'fauna uittreedplaats' in het Amsterdam Rijkkanaal, zodat (grotere zoog-) dieren, die over willen zwemmen, op de kant kunnen komen. Op het onderstaande kaartje staan de voorgestelde verbinding en de andere compenserende maatregelen aangegeven. De verbinding volgt een sloot die moet worden verbreed en er wordt een terrasoever ingericht. Hierlangs kan zich een vegetatie ontwikkelen, met onder andere riet, die aan kleine grondgebonden dieren dekking biedt. Deze sloot sluit aan op een mooi oeverlandje van de Tweede Diem. Ter hoogte van de Diempolderweg moet een goede faunapassage gerealiseerd worden, zodat dieren de weg kunnen passeren.

De Provincie Noord-Holland en de beheerder van het gebied (Groengebied Amstelland) zijn akkoord met het voorstel.

10. Conclusies

In het gebied moet rekening worden gehouden met het voorkomen van één soort voor van tabel 3 van de AMvB op de Flora- en faunawet. Het gaat hier om de ringslang, een strikt beschermde soort. Verder komt er één soort voor van tabel 2: de kleine modderkruiper. Het Inrichtingsplan van de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg voorziet in verbetering van biotoop en verbetering van natte ecologische verbindingen, zodat het duurzaam voortbestaan van de ringslangpopulatie niet in gevaar komt. Het gaat om de volgende maatregelen:

- ecologische verbindingen onder de aanbruggen;
- het creëren van een mogelijkheid voor dieren om uit aan beide zijden uit het Amsterdam-Rijnkanaal te komen (een Faunauittreedplaats: FUP);
- de weg krijgt een rand, zodat dieren belemmerd worden om de weg over te steken;
- inrichting en beheer van de taluds worden afgestemd op de biotoopeisen van de ringslang;
- de aangrenzende moeraszone wordt uitgebreid.

Ook voor de kleine modderkruiper ontheffing worden aangevraagd. Door zorgvuldig te werk te gaan bij het dempen van sloten kan de schade aan deze soort beperkt blijven, zodat het duurzaam voortbestaan van deze populatie niet wordt bedreigd.

Voor vogels (te handelen volgens tabel 3) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden.

Voor wat betreft de compensatie door het verlies aan oppervlakte (P)EHS en het kwaliteitsverlies door toename van licht en geluid wordt voor het hele project voorgesteld om de natte ecologische verbinding met de tweede Diem te verbeteren.